

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

**STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH
AL.IX WIEKÓW KIELC 3
25-516 KIELCE**

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ DLA POWIATU KIELECKIEGO

**pn. „Dla Ziemi, dla siebie”
w roku szkolnym 2011/2012**

realizowany w ramach „Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego - aktualizacja” na lata 2007 - 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018.

Beneficjenci:

- **dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego**

**Program opracowany został przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Kielcach
wrzesień 2011r.**

1. Wstęp

W roku bieżącym rozpoczynamy już ósmą edycję Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie”, który cieszy się stałym zainteresowaniem uczniów jak i nauczycieli. W sumie, w siedmiu edycjach uczestniczyło ponad 45 000 osób. W siódmej edycji zakończonej we wrześniu 2011 roku uroczystym wręczeniem podczas dożynek Powiatu Kieleckiego i Gminy Nowa Słupia okolicznościowych dyplomów laureatom konkursu dla samorządów gminnych, przeprowadzono konkursy plastyczne, zbiórkę odpadów pochodzenia komunalnego oraz zorganizowano wycieczkę na oczyszczalnię w Sitkówce.

Tematyka konkursów była następująca:

Konkurs plastyczny „Dbamy o zwierzęta zimą”.

Konkurs przeznaczony był dla przedszkolaków, uczniów klas „0” oraz klas I-III szkół podstawowych

Celem konkursu było m.in. zwrócenie uwagi dzieci na problemy zwierząt dziko żyjących i udomowionych zimą, zaangażowanie ich w zimową akcję dokarmiania zwierząt, rozwijanie pozytywnych uczuć wobec świata przyrody oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego i troski o najbliższe otoczenie.

W ramach konkursu dzieci zbierały pokarm, ustawiały karmniki, ocieplały budy dla psów. Spotykały się także z leśnikami, którzy opowiadali o życiu zwierząt i swojej pracy. Wiele szkół/przedszkoli zorganizowało wycieczki, podczas których dzieci miałyby okazję zobaczyć tropy zwierząt, ślady żerowania, poznać różne rodzaje paszy dla zwierząt i pomóc w ich wyłożeniu.

Na konkurs ogółem wpłynęło 71 prac z 47 placówek oświatowych, w tym: 25 prac z oddziałów przedszkolnych i klas „0”, oraz 46 prac ze szkół podstawowych klas I-III, które dokumentowały zaangażowanie dzieci i ich opiekunów w akcje związane z dokarmianiem i opieką nad zwierzętami.

Laureatom konkursu, w poszczególnych kategoriach wiekowych (przedszkolaki + klasy „0” oraz klasy I-III) przyznano cenne, również pod względem merytorycznym nagrody, a nadesłane prace zostały wyeksponowane w holu Starostwa i wzbudzały zainteresowanie zarówno wśród pracowników, interesantów jak i mediów.

Konkurs pt. „Segreguj razem z nami – butelki typu PET oraz papier”.

W konkursie, wzorem lat ubiegłych, uczestniczyli uczniowie ze szkół podstawowych. Uczniowie utrwalali zdobyte wiadomości poprzez systematyczne, praktyczne działanie związane z selektywną zbiórką odpadów oraz wiedzę na temat zagrożeń dla środowiska w związku z nadmiarem odpadów. Zrozumieli także, że recykling zmniejsza ilość odpadów na wysypiskach oraz oszczędza surowce i energię, a segregacja odpadów, nie jest rzeczą trudną, ale wymaga zaangażowania i wyrobienia nawyku wprowadzonego w codzienne życie.

Do udziału w konkursie zgłosiły się 32 szkoły podstawowe, z czego 21 udokumentowało przeprowadzenie ww. konkursu. Ogólnie wszyscy uczniowie zebrali 94 130,6 kg odpadów, w tym: papieru – 88 007 kg; butelek typu PET – 6 123,6 kg. Rekordzistą okazał się, tak jak w roku ubiegłym, Zespół Szkoły Podstawowej Nr 2, Przedszkola i Gimnazjum w Zagnańsku, który zebrał 27 530,00 kg odpadów, a najlepszym „zbieraczem” został także uczeń tej szkoły - Filip Wiatkowski, który dostarczył 12 090 kg papieru.

Należy podkreślić, że w ciągu siedmiu lat uczniowie zebrali ponad 484 Mg odpadów, z czego 430,75 Mg stanowił papier, a 31,0 Mg butelki typu PET. Tym samym nasi „zbieracze” uratowali 7 323 drzewa i oddali do punktów skupu 775 000 sztuk plastikowych butelek.

Laureaci konkursu otrzymywali nagrody rzeczowe w kategorii grupowej i indywidualnej. Ponadto, każdy uczestnik konkursu otrzymał zeszyty z nadrukiem na okładce promującej zbiórkę surowców wtórnych. W sumie rozdano uczniom 8 000 sztuk zeszytów.

Konkurs plastyczny „Przyroda zachętą do zdrowego trybu życia”.

Uczestnikami konkursu byli uczniowie ze szkół gimnazjalnych oraz z klas V i VI szkół podstawowych. Celem konkursu było kształtowanie właściwych postaw wobec środowiska, rozwijanie aktywności turystycznych i sportowych na terenie gminy związanych z bezpośrednim kontaktem z przyrodą, ukazanie walorów przyrody jako sposobu na zdrowy tryb życia oraz propagowanie zdrowego trybu życia. Uczniowie wspólnie z nauczycielami zastanawiali się w jaki sposób walory przyrodnicze można wykorzystać do rozwoju i promocji zdrowego trybu życia, czy gmina podejmuje działania w celu rozwoju tzw. „zielonej turystyki”, czy wzrasta świadomość ekologiczna mieszkańców i czy mieszkańcy zaczynają doceniać bogactwa naturalne i czynnie uczestniczyć w jej ochronie, widząc w środowisku naturalnym możliwość rozwoju działalności gospodarczej – agroturystyki.

Na konkurs ogółem wpłynęło 35 prac z 21 placówek oświatowych (15 szkół podstawowych i 6 gimnazjów), na których uczniowie umieszczali m.in. zdjęcia z rajdów pieszych, rowerowych, zawodów sportowych odbytych na terenie gminy.

Wszystkie prace zostały wyeksponowane na holu w siedzibie tut. Starostwa.

Wycieczka do oczyszczalni ścieków w Sitkówce.

W wycieczce uczestniczyło 109 uczniów wraz z opiekunami, z pięciu szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież utrwaliła wiadomości dotyczące gospodarowania wodą i ściekami, zapoznała się z nowoczesną technologią oczyszczania ścieków na oczyszczalni w Sitkówce należącej do Wodociągów Kieleckich Sp. z o.o., poznała problemy związane z zagospodarowaniem osadów ściekowych oraz zwiedzała instalację termicznego unieszkodliwiania osadów ściekowych.

Konkurs dla samorządów gminnych pt. „Pozyskiwanie środków finansowych pozabudżetowych na inwestycje proekologiczne w gminie....”.

Celem konkursu było ukazanie możliwości pozyskiwania przez samorządy gminne środków finansowych, pozabudżetowych na inwestycje proekologiczne, przedstawienie inwestycji i działań podejmowanych na rzecz ochrony środowiska w latach 2008 - 2010 oraz w perspektywie do roku 2012 w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, odpadami, energii odnawialnej.

Konkurs został skierowany do 19 gmin z terenu powiatu, jednak tylko 3 gminy (Nowa Słupia, Miedziana Góra, Chęciny), przedłożyły prace konkursowe. Uroczyste wręczenie okolicznościowych dyplomów oraz promes na nagrody, odbyło się podczas dożynek Powiatu Kieleckiego i Gminy Nowa Słupia, dnia 4 września 2011 r.

Bieżąca edycja Programu obok tematów dotyczących gospodarowania odpadami (szkoły podstawowe), poruszy zagadnienia związane z ochroną przyrody (przedszkola, szkoły podstawowe klasy I-III) oraz prawami zwierząt (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne).

2. Lokalizacja i beneficjenci projektu

Projekt skierowany zostanie do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego. Uczestnikami Programu będą przedszkolaki oraz uczniowie szkół wszystkich szczebli.

Informacja o konkursach zostanie przekazana do placówek oświatowych za pośrednictwem Burmistrzów Miast i Gmin oraz Wójtów Gmin powiatu kieleckiego, umieszczona zostanie na stronie internetowej www.powiat.kielce.pl w zakładce „Konkursy ekologiczne” jak również w miesięczniku wydawanym przez tut. Starostwo. Do szkół ponadgimnazjalnych, regulamin konkursu zostanie wysłany bezpośrednio. Planowany koszt bieżącej edycji Programu wyniesie około 29 700,00 zł.

3. Cele projektu

Podstawowym celem założeń programu edukacji ekologicznej jest dalsze podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kieleckiego, zgodnie z prawem polskim, dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego.

Program realizowany jest w oparciu o wytyczne „Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego - aktualizacja” na lata 2007 - 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 - 2018, uchwalonego przez Radę Powiatu w Kielcach - uchwała Nr IX/69/07 z dnia 25 października 2007 roku.

Formułując cele Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2011/2012, wzięto pod uwagę fakt, że za pośrednictwem dzieci i młodzieży można edukować również starsze pokolenia. Chcemy, aby młode pokolenie rosło w duchu poszanowania dla środowiska, w odpowiedzialności za obecną i przyszłą jakość przyrodniczą oraz zajmowało się świadomą działalnością na rzecz jej ochrony.

Najmłodszy mieszkańcy powiatu kieleckiego w tej edycji Programu będą wykonywać pracę plastyczną o dowolnej tematyce, wyłącznie z naturalnych materiałów przyrodniczych. Chcemy zwrócić uwagę dzieci na różnorodność otaczającej ich przyrody, na zmiany jakie w niej zachodzą na skutek działalności człowieka, a jednocześnie ukazać piękno jesieni i „dary” jakie nam niesie, które mogą być wykorzystane na wiele sposobów.

Uczniowie ze szkół podstawowych (klasy I – VI) tradycyjnie będą zbierać odpady pochodzenia komunalnego tj. papier i butelki typu PET. W bieżącej edycji, z uwagi na małe zaangażowanie szkół gimnazjalnych (6 szkół) i ponadgimnazjalnych (5 szkół) w VII edycji

Programu, ogłoszono tylko jeden konkurs dla uczniów w tym przedziale wiekowym. Będą oni wykonywać plakat (praca indywidualna) protestujący przeciwko przemocy wobec zwierząt. Chcemy wzbudzić u młodzieży poczucie odpowiedzialności za los zwierząt i zachęcić do działania na rzecz ich obrony. W ramach konkursu młodzież poruszy takie zagadnienia jak: opieka nad zwierzętami, problem bezdomności zwierząt i jego przyczyny, prawne możliwości podejmowania działań w przypadku bycia świadkiem znęcania się nad zwierzętami, prawa zwierząt.

W bieżącej edycji Programu zrezygnowano także z ogłoszenia konkursu dla samorządów gminnych. Powyższe zostało podyktowane malejącym z roku na rok, a wręcz znikomym (3 gminy) zainteresowaniem gmin uczestnictwem w ogłaszanych konkursach.

Celami programu są:

1. kontynuacja działań polegających na wyeliminowaniu postaw sprzecznych z zasadami ochrony środowiska,
2. dalsze poszerzenie wiedzy o elementach środowiska naturalnego,
3. dalsze kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego i troski o najbliższe otoczenie,
4. pobudzenie aktywności twórczej i ukazanie możliwości wykorzystania materiałów naturalnych,
5. dalsze promowanie i rozwijanie nawyku segregacji odpadów i możliwość ich powtórnego wykorzystania,
6. wykazywanie korzyści płynących ze zbiórki surowców wtórnych.
7. dostrzeganie problemów zwierząt domowych oraz wolno żyjących i rozwijanie poczucia odpowiedzialności za nie,
8. kształtowanie postaw humanitarnego traktowania zwierząt przez człowieka,
9. działanie na rzecz zmiany negatywnego stosunku ludzi do zwierząt.

4. Metody realizacji Programu

Akcja edukacyjne przeprowadzona zostanie w oparciu o:

- a) konkursy plastyczne,
- b) zbiórkę surowców wtórnych,
- c) pogadanki, apele, lekcje tematyczne,

- d) zeszyty z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
- e) informacje kierowane do jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.

Informacja o VIII edycji Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2011/2012, rozesłana zostanie za pośrednictwem gmin do wszystkich placówek oświatowych natomiast do szkół ponadgimnazjalnych - bezpośrednio. Informacja o Programie ukaże się również na stronie internetowej starostwa: www.powiat.kielce.pl oraz w prasie lokalnej.

Potwierdzeniem przystąpienia do Programu będzie zgłoszenie, w którym konkursie/konkursach dana placówka deklaruje chęć uczestnictwa.

Zgłoszenia po podpisaniu przez opiekuna, nauczyciela lub dyrektora przedszkola/szkoły i oznakowaniu pieczęcią przedszkola/szkoły, będą przesyłane na adres Starostwa Powiatowego w Kielcach, Aleja IX Wieków Kielc 3, faxem na numer (041) 344-28-25, przyjmowane osobiście w pokojach 232 i 211b, lub nadsyłane elektronicznie na adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl, lasota.a@powiat.kielce.pl

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów, spotkania, apele, lekcje tematyczne, zgodnie z zasadami zapisanymi w regulaminach poszczególnych konkursów.

Obsługę Programu w roku szkolnym 2011/2012 tak jak w latach ubiegłych prowadzi Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach - Referat ds. Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wydział Administracyjno-Organizacyjny, Referat ds. Zamówień Publicznych.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów poszczególnych konkursów, które przyznawane będą na zasadach w nich określonych. Ponadto, wszystkie dzieci uczestniczące w konkursie dot. selektywnej zbiórki odpadów pochodzenia komunalnego otrzymają zeszyty, a 7 najlepszych „zbieraczy” nagrody indywidualne w postaci sprzętu sportowego. Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

5. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych konkursów.

6. Finansowanie

Program, którego koszty realizacji wyniosą ok. 29 700,00 zł finansowany będzie ze środków budżetu powiatu oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

7. Załączniki

Załączniki do Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2011/2012 stanowi zbiór trzech konkursów.

8. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:
 - Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-15-01, adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl
 - Agnieszka Pulut - Lasota - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-12-96, adres e-mail: lasota.a@powiat.kielce.pl
2. Wszystkie zgłaszane do Programu prace dzieci i młodzieży muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko dziecka lub dzieci, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

**Program edukacyjny wraz
z projektami konkursów opracowały:**

Dorota Skalska
Agnieszka Pulut - Lasota